

Du är här: [Startsida](#) > [Odling](#) > [Växtnäring](#) > [Rådgivning om växtnäring](#) > [Växtnäringsbrev](#)

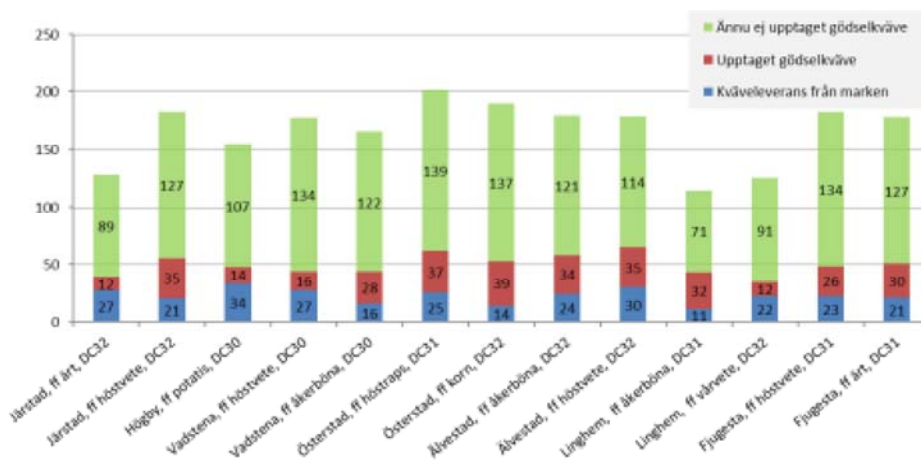
Den här sidan är utskriven från Jordbruksverkets webbplats. Texten uppdaterades senast 2014-05-21. Besök webbplatsen om du vill vara säker på att läsa den senaste versionen.

Kväveupptag i nollrutor i höstvetete, Östergötland och Örebro vecka 20-21 2014

Nu har kväveupptaget i höstvetet satt fart på allvar. Efter en längre period med kallt och torrt väder fick vi regn med start den 7 maj, men låga temperaturer bromsade fortfarande mineralisering och kväveupptag. Nu har värmen också kommit och förutsättningarna för både tillväxt och mineralisering är goda.

I början av förra veckan kunde vi inte mäta i Östergötland pga. regn, men mätvärden från Örebro och resten av landet visade att det i stort sett inte hade hänt någonting den senaste veckan – kväveupptaget hade bara ökat med ett par kilo i de gödslade delarna av fälten.

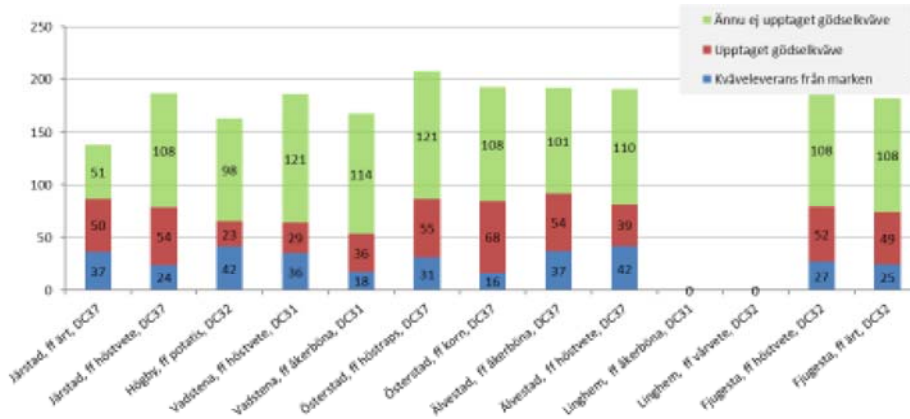
I torsdags hade vi dock vädrets makter med oss och kunde mäta även i Östergötland. Resultaten sammanfattas i diagrammet nedan (bild 1). Sedan den förra kompletta mätningen, som gjordes den 5 maj (alltså tio dagar tidigare), hade grödans kväveupptag i nollrutorna bara ökat med ett kg per hektar. På de gödslade delarna av fälten hade kväveupptaget ökat med 8 kg per hektar, vilket motsvarar mindre än ett kg per dag i genomsnitt. I medeltal låg kväveupptaget i nollrutorna på 23 kg per hektar och i de gödslade delarna av fälten på 50 kg per hektar.

Figur 1. Mätning av kväveupptaget vecka 20.

Mätningarna måndag och tisdag denna vecka (bild 2) visar på ett kväveupptag i nollrutorna på i medeltal 30 kg per hektar, en ökning med 7 kg jämfört med mätningen i torsdags. I de gödslade delarna av fälten var upptaget i genomsnitt 77 kg per hektar, vilket motsvarar en ökning på 27 kg. Detta visar att kväveupptaget har bra fart just nu.

Lantmet redovisar mätningar av jordtemperaturen vid två platser i länet (Fornåsa och Vadstena) och på 20 cm djup har nu temperaturen stigit till ca 12-13 grader C. Även grödan utvecklas snabbt och i flera fält har flaggbladet just börjat titta fram, medan några är kvar i stråskjutningsfasen. Vi har svårt att se några tydliga tendenser när det gäller kväve och förfruktseffekter. De två ogödslade rutor som har högst kväveupptag är efter potatis och höstvet. Jordart, beståndets utveckling och marktemperatur spelar också stor roll.

Figur 2. Mätning av kväveupptaget vecka 21.

Kvävebehov den närmaste tiden

Kväveupptaget är som intensivast nu under stråskjutningen och fram till axgång. Det innebär att grödan behöver ha god tillgång till kväve under de närmaste veckorna. Samtidigt visar erfarenheter från tidigare försök (M3-2271 år 2004-2006 och L3-2290 år 2013) att det går att komplettera med 40 kg kväve så sent som i DC45 utan att få en lägre skörd jämfört med komplettering i DC 31-32 eller DC 37-39, förutsatt att man har gett en huvudgiva på 120 kg inför stråskjutningen. En senare komplettering ger bättre möjlighet att anpassa kvävetillförseln efter årsmånen. Beroende på hur mycket man hittills har gödslat så bör man alltså kunna avvakta med kompletteringsgödslingen ännu en tid.

I de fält där vi mäter har mellan 23 och 68 kg per hektar av det tillförda gödselkvävet tagits upp. Det motsvarar mellan 19 och 50 % av det tillförda gödselkvävet, så det borde sannolikt fortfarande finnas kväve kvar för grödan. Fältet där 50 % av gödselkvävet har tagits upp har utöver den kvävetillförsel som visas i diagrammet också fått ca 25 kg organiskt bundet kväve i de 30 ton svinflytgödsel per hektar som spreds den 28 april.

Bild 3-9 illustrerar kväveupptaget vecka för vecka i nollrutorna och på de gödslade delarna av fälten på varje gård för sig.

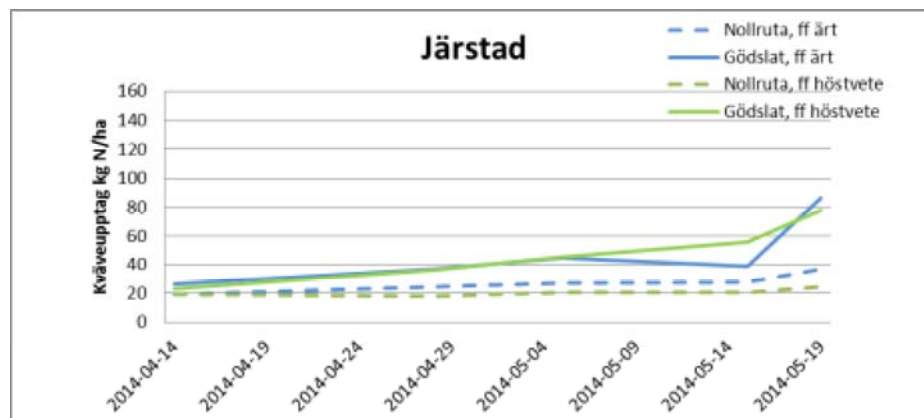

Bild 3. Kväveupptag på två höstvetefält i Järstad utanför Skänninge. Vid senaste mätningen var grödan i DC 37.

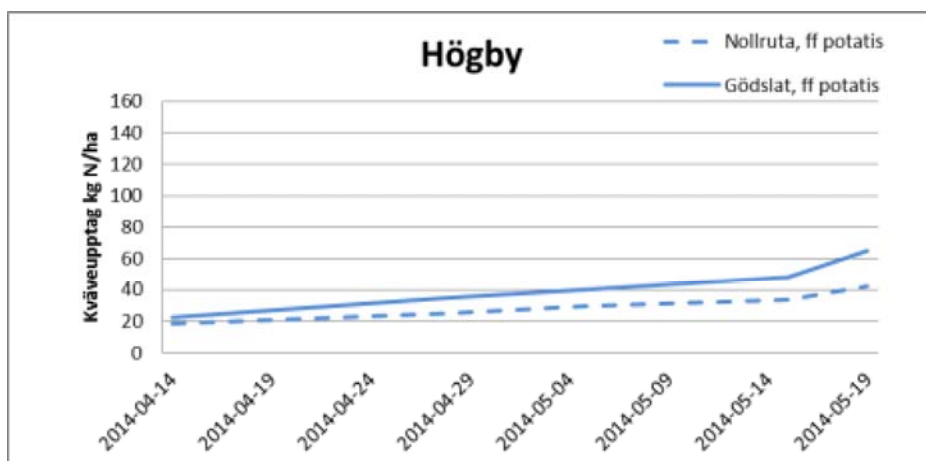

Bild 4. Kväveupptag på ett höstvetefält i Högby utanför Mjölby. Vid senaste mätningen var grödan i DC 32.

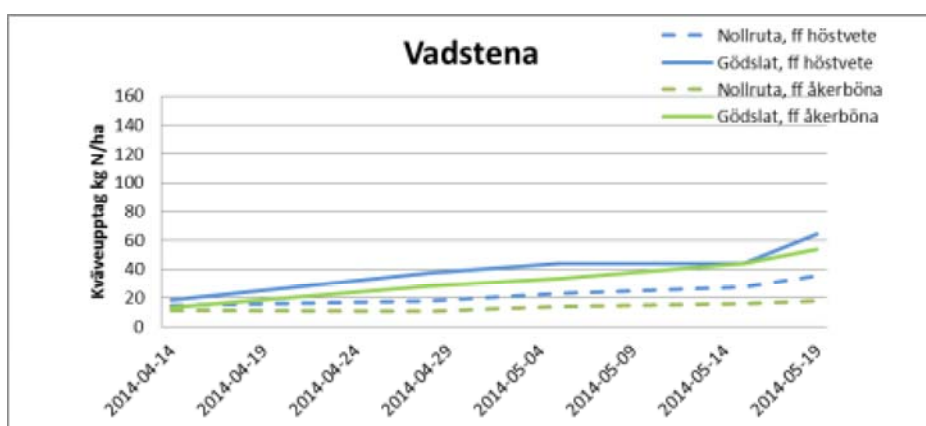

Bild 5. Kväveupptag på två höstvetefält utanför Vadstena. Vid senaste mätningen var grödan i DC 31.

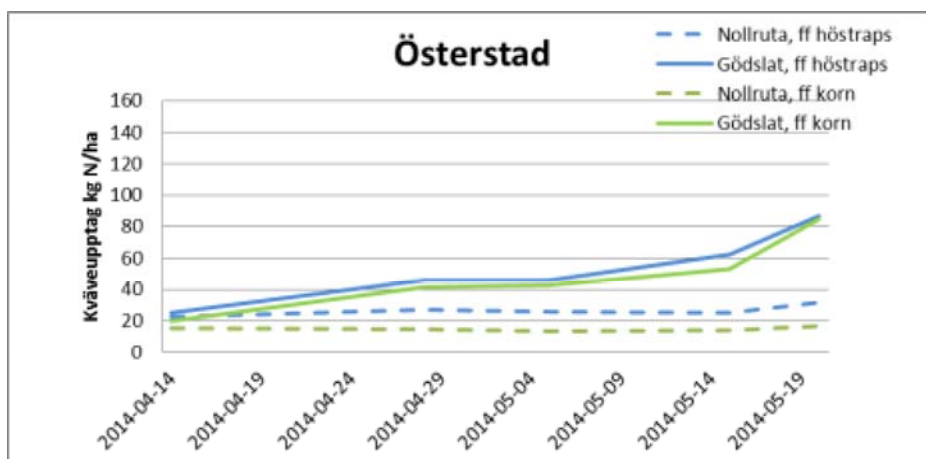

Bild 6. Kväveupptag på två höstvetefält i Österstad. Vid senaste mätningen var grödan i DC 37.

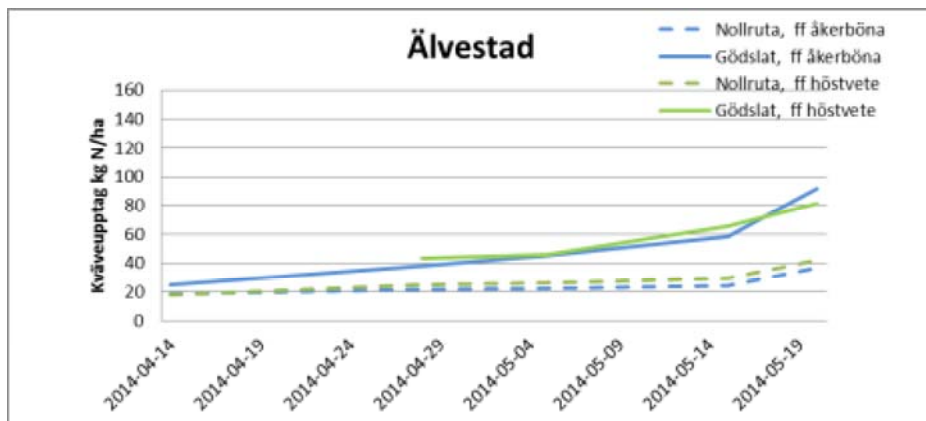

Bild 7. Kväveupptag på två höstvetefält i Älvestad nära Klockrike. Vid senaste mätningen var grödan i DC 37.

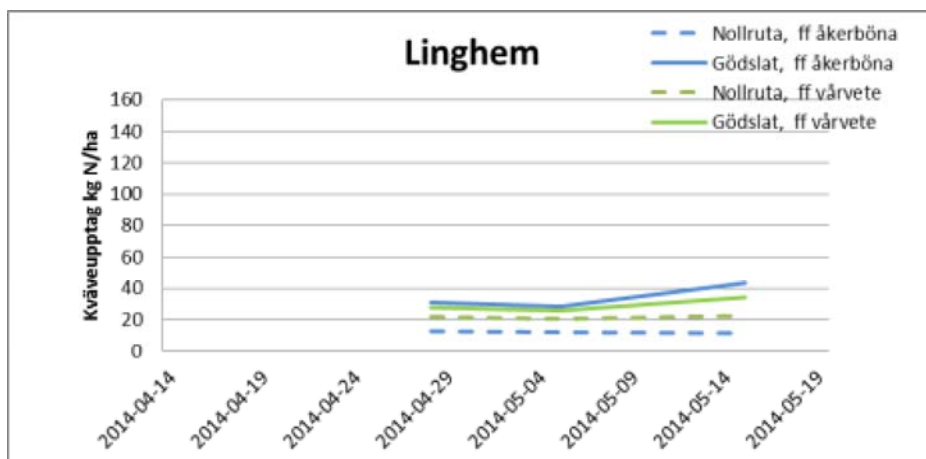

Bild 8. Kväveupptag på två höstvetefält i Linghem. Vid senaste mätningen var grödan i DC 31-32.

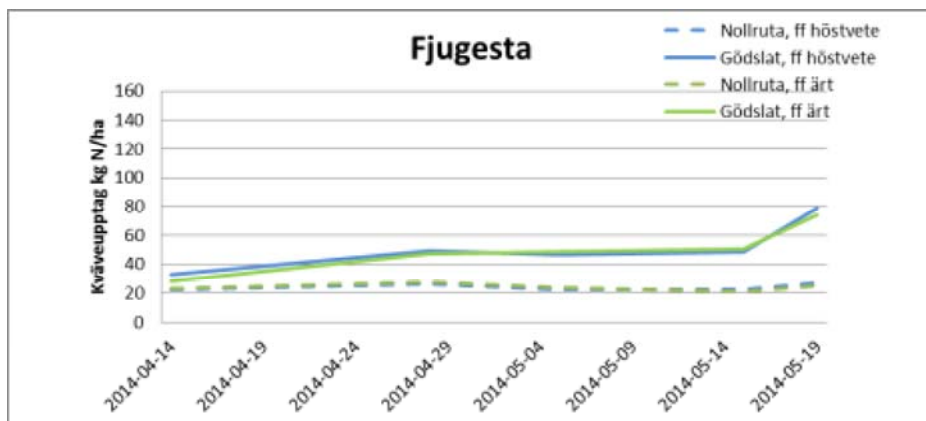

Bild 9. Kväveupptag på två höstvetefält utanför Fjugesta i Örebro län. Vid senaste mätningen var grödan i DC 32.

Bakgrundsdata till fälten där vi mäter kväveupptag.

Plats	Sort	Jordart	Förfrukt	Kvävegödsl. höst, kg N/ha	Kvävegödsl. vår, kg N/ha	Stallgödsel - tillförsel
Järstad 1	Loyal	Mullfattig, lerig sand	Ärt	11	41+60 (stg) =101	
Järstad 2	Loyal	Mullfattig, lerig mo	Höstvet	11	34+68+60 (stg)=162	
Högby	Julius	Mullhaltig, sandig mo	Potatis		61 (biog) +60= 121	Ja
Vadstena 1	Mariboss	Lättlera	Höstvet			Ja

Plats	Sort	Jordart	Förfrukt	Kvävegödsl. höst, kg N/ha	Kvävegödsl. vår, kg N/ha	Stallgödsel - tillförsel
					77+73 (stg) =150	
Vadstena 2	Ellvis	Mellanlera	Åkerböna		77+73 (stg) =150	Ja
Österstad 1	Mariboss	Styv lera	Höstraps		83+93= 176	
Österstad 2	Mariboss	Lättlera	Vårkorn		83+93= 176	
Älvestad 1	Julius		Åkerböna		51+104= 155	
Älvestad 2	Julius		Höstvete	22	49+100=149	
Linghem 1	Olivin	Styv lera	Åkerböna		103	
Linghem 2	Julius	Styv lera	Vårvete	20	103	
Fjugesta 1	Julius	Mkt mullrik mjällig lättlera	Höstvete		69+91 (stg) =160	Ja
Fjugesta 2	Julius	Mkt mullrik mjällig lättlera	Ärter		66+91 (stg) = 157	Ja

Pernilla Kvarmo och Johan Malgeryd,

Rådgivningsenheterna, Linköping